

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Milady Tomkové, Mgr. Jana Passera, doc. JUDr. Petra Průchy, CSc., JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci navrhovatele: **vláda**, se sídlem nábr. E. Beneše 4, Praha 1, zastoupena JUDr. Václavem Henychem, vrchním ředitelem Sekce legislativy a všeobecné správy Ministerstva vnitra, proti odpůrci: **Správný směr**, se sídlem tř. T. Bati 2597, Zlín, v řízení o návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí,

takto:

- I. Činnost politického hnutí **Správný směr se pozastavuje.**
- II. Navrhovateli **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Dne 5. 10. 2007 byl Nejvyššímu správnímu soudu doručen návrh vlády České republiky (dále též „navrhovatel“) na pozastavení činnosti politického hnutí **Správný směr** (dále též „odpůrce“). Tento návrh, podaný v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích (dále též „zákon o politických stranách“), navrhovatel odůvodnil zejména tím, že odpůrce opakovaně (za roky 2004 až 2006) nesplnil svoji zákonnou povinnost každoročně předložit Poslanecké sněmovně vždy do 1. dubna výroční finanční zprávu (§ 18 odst. 1 zákona o politických stranách); v této souvislosti přitom navrhovatel odkázal zejména na usnesení Poslanecké sněmovny č. 1699 ze 44. schůze (12. 5. 2005), usnesení Poslanecké sněmovny č. 2447 z 55. schůze (26. 4. 2006) a usnesení Poslanecké sněmovny č. 295 z 14. schůze (27. 4. 2007). Podle navrhovatele se jedná o opakované porušování zákonů odpůrcem

(perpetuální chování ve smyslu nálezů Ústavního soudu ze dne 18. 10. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 26/94), a proto navrhuje pozastavit jeho činnost.

Odpůrce nevyužil možnosti se k návrhu vyjádřit, ačkoliv k tomu byl vyzván.

Z obsahu spisu soud zjistil, že z usnesení Poslanecké sněmovny č. 1699 ze 44. schůze (12. 5. 2005), č. 2447 ze 55. schůze (26. 4. 2006) a z usnesení Poslanecké sněmovny č. 295 z 14. schůze (27. 4. 2004), které navrhovatel přiložil k návrhu, vyplývá, že odpůrce nesplnil svoji zákonnou povinnost předložit včas Poslanecké sněmovně své výroční finanční zprávy za roky 2004, 2005 a 2006. Z přípisu Ing. M. H., tajemnice kontrolního výboru Poslanecké sněmovny PČR ze dne 15. 1. 2008, č. j. KV/15.1.08/00468/00019/014H, dále plyne, že k uvedenému datu odpůrce Poslanecké sněmovně nepředložil tyto výroční finanční zprávy ani dodatečně.

Podle § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu.

Podle § 18 odst. 1 zákona o politických stranách jsou strany a hnutí povinny předložit každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až e) citovaného ustanovení.

Podle § 14 odst. 1 zákona o politických stranách může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu s § 1 až § 5, § 6 odst. 5 a § 17 až § 19 nebo se stanovami.

Podle § 15 odst. 1 citovaného zákona o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuoobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Návrh podává vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu pátého zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Podle § 96 s. ř. s. rozhoduje soud o takovém návrhu podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu.

Na základě výše uvedených skutečností Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podaný návrh je důvodný, jelikož z údajů obsažených ve spise (konkrétně z výše uvedených usnesení Poslanecké sněmovny) bylo zjištěno, že odpůrce skutečně nesplnil zákonem uložené povinnosti, neboť vůbec nepředložil příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, výroční finanční zprávu za roky 2004 až 2006, a neučinil tak ani do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Odpůrce tedy nesplnil zákonnou povinnost stanovenou v § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, přičemž nesplnění této povinnosti představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o pozastavení činnosti strany.

Podle názoru zdejšího soudu nepředloží-li politická strana nebo politické hnutí výroční finanční zprávu vůbec, anebo ji nepředloží se zákonem požadovanými

náležitostmi, a stane-li se tak opakovaně, pak takové porušení § 18 odst. 1 zákona o politických stranách opodstatňuje pozastavení činnosti politické strany nebo politického hnutí. Nejvyšší správní soud při svém rozhodování vycházel i z nálezu Ústavního soudu ze dne 18. 10. 1995, Pl. ÚS 26/94.

Shora uvedené závěry Nejvyššího správního soudu jsou v souladu s jeho dosavadní judikaturou, obsaženou např. v rozhodnutí ze dne 6. 4. 2005, č. j. Pst 2/2003 - 69, publikovaném pod č. 586/2005 Sb., podle něhož: „...*Povinnost politických stran každoročně předkládat Poslanecké sněmovně výroční finanční zprávu, včetně zprávy auditora o ověření roční účetní závěrky (§ 18 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích), není výrazem svévole zákonodárce, nýbrž představuje záruku jejich otevřenosti a transparentnosti.*“

Nejvyšší správní soud proto rozhodl na podkladě návrhu oprávněného subjektu o pozastavení činnosti odpůrce, a to z důvodu uvedeného v ustanovení § 18 odst. 1 zákona o politických stranách. Ve věci rozhodl soud bez jednání za podmínek § 51 odst. 1 s. ř. s. (navrhovatel vyjádřil s tímto záměrem soudu souhlas, odpůrce se ve stanovené lhůtě nevyjádřil, tedy se má za to, že se záměrem souhlasil).

Pro úplnost lze dodat, že podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona o politických stranách mohou strany a hnutí při pozastavení činnosti činit pouze úkony zaměřené na odstranění stavu, který byl důvodem k rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti, a to nejdéle po dobu jednoho roku. Trvají-li i nadále skutečnosti, pro které byla činnost strany pozastavena, podají orgány uvedené v § 15 tohoto zákona žalobu ve správním soudnictví na rozpuštění strany. Podle § 14 odst. 3 uvedeného zákona dojde-li ve stanovené lhůtě k odstranění stavu, který byl důvodem pro pozastavení činnosti strany a hnutí (v daném případě zejm. předložení výroční finanční zprávy za roky 2004 až 2006), považuje se činnost strany a hnutí za řádně obnovenou dnem, kterým byla stanovená povinnost uznána za splněnou příslušným orgánem.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož neúspěšný odpůrce nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona a úspěšný navrhovatel náhradu nákladů nepožadoval a zjevně mu v této souvislosti ani žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku je přípustná obnova řízení za podmínek uvedených v § 111 a násl. s. ř. s. Návrh na obnovu řízení lze podat k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy ten, kdo obnovu řízení navrhuje, se dozvěděl o důvodu obnovy. Po třech letech od právní moci napadeného rozhodnutí však může být návrh podán jen tehdy, jestliže byl zrušen trestní rozsudek, jímž byl soud při svém rozhodování vázán.

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu